

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Baggerspecieberging Hansweert

10 maart 1998

415-75

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Zeeland
Postbus 165
4330 AD MIDDELBURG

uw kenmerk
465

uw brief
d.d. 12 januari 1998

ons kenmerk
U123-98/vE/eh/415-78

onderwerp
Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Baggerspeciebergings Hansweert

doorkiesnummer
(030) 234 76 25

Utrecht,
10 maart 1998

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Baggerspeciebergings Hansweert. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd het (ontwerp-)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

drs. L. van Rijn-Vellekoop
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Baggerspeciebergings Hansweert

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Baggerspecieberging Hansweert

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over
Baggerspecieberging Hansweert,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Zeeland door de Commissie voor de milieueffect-
rapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Baggerspecieberging Hansweert,

de secretaris

de voorzitter

drs. M. van Eck

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 10 maart 1998

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	2
3. Opmerkingen over het MER met aandachtspunten voor de besluitvorming	2

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 8 januari 1998, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr 8 d.d. 14 januari 1998
3. Projectgegevens

I.

INLEIDING

Rijkswaterstaat directie Zeeland heeft een depot ingericht voor de berging van verontreinigde baggerspecie in de voormalige buitenhaven te Hansweert. In dit depot is 180.000 m³ verontreinigde specie (klasse 3 en 4) uit Oosterscheldehavens en 810.000 m³ "schone" specie uit de reconstructie van het Kanaal door Zuid-Beveland geborgen. De verleende Afvalstoffenwetvergunning werd echter vernietigd. Voor het alsnog verkrijgen van deze vergunning werd in 1992 de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) gestart. Besloten is geen Wvo-vergunning aan te vragen.

Bij brief van 8 januari 1998¹⁾ hebben Gedeputeerde Staten van Zeeland de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 14 januari 1998 ter inzage gelegd²⁾. Er zijn echter geen inspraakreacties op het MER binnengekomen.

Het advies is opgesteld door een werkgroep die namens de Commissie voor de m.e.r.³⁾ optreedt en verder in dit advies 'de Commissie' wordt genoemd.

-
- 1 Zie bijlage 1.
  - 2 Zie bijlage 2.
  - 3 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

2. OORDEEL OVER HET MER

Het MER is beknopt en goed leesbaar. De richtlijnen voor het MER zijn grotendeels gevolgd en afwijkingen ervan zijn gemotiveerd.

Uitgaande van de huidige kennis⁴⁾ en inzichten over de verspreiding van verontreinigingen in bodem en grondwater onderschrijft de Commissie de conclusies in het MER dat de extra belasting van het depot naar het grondwater beperkt is en de er onder gelegen oude havenbodem eveneens een belangrijke bron van verontreiniging is. Het depot vormt geen acute bedreiging voor de kwaliteit van het grondwater in de omgeving. Pas op zeer lange termijn zouden maatregelen nodig kunnen zijn. Uit het MER blijkt dat deze maatregelen technisch en financieel uitvoerbaar zijn. Het MER geeft duidelijke informatie over de mate van overschrijding van de richtlijnen uit het Beleidsstandpunt Verwijdering Bagger-specie, het meest milieuvriendelijke alternatief dat daaruit voortvloeit en de wijze waarop het ALARA-beginsel in dit geval moet worden geïnterpreteerd.

De Commissie is van oordeel dat de **essentiële informatie in het MER aanwezig** is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming over de vergunning.

Hieronder volgen nog enkele opmerkingen over het MER die uitmonden in aanbevelingen voor de besluitvorming.

3. OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANDACHTSPUNTEN VOOR DE BESLUITVORMING

In het MER wordt uitgebreid aandacht geschonken aan maatregelen die wellicht pas over 3000 jaar nodig zullen zijn. In vergelijking daarmee zijn de passages over onderwerpen als afwerking (nazorg) en monitoring, die nú van belang zijn, relatief summier.

afwerking

In het MER wordt uitgegaan van overdracht van het depot aan de gemeente Reimerswaal met een exploitatie in erfpacht, waarin de afwerkingsverplichting door het rijk wordt afgekocht. De gemeente zal, aldus het MER, *het gebied naar eigen inzicht en mogelijkheden kunnen inrichten, rekening houdende met de specifieke situatie en omstandigheden.*

Hiermee wordt in het MER voorbij gegaan aan de discussie over natuurcompensatie in het kader van de verruiming van de vaarweg in de Westerschelde.

- De Commissie is van oordeel dat de locatie Hansweert mogelijkheden voor natuurcompensatie biedt en adviseert deze optie bij de verdere besluitvorming te betrekken.

---

⁴ Op grond van de nieuwste inzichten over het (adsorptie)gedrag van microverontreinigingen, de invloed van de mogelijke vorming van een zoet waterlichaam in het depot en met het niet meenemen van biodegradeerbaarheid zijn de voorspellingen zelfs nog aan de voorzichtige kant. Aan de andere kant is de weerstand van het depot hoog ingevoerd.

monitoring en evaluatie

Het aspect monitoring van verspreiding van verontreinigingen naar grond- en oppervlaktewater komt in het MER summier aan de orde. Het monitoringssysteem zou afgeleid moeten worden uit de beschreven alternatieven, waarbij de peilbuizen kunnen komen te liggen ter plaatse van de geplande onttrekkingspunten in het voorkeurs- en het meest milieuvriendelijke alternatief. Filters zouden geplaatst moeten worden in de vervuilde specie, de geroerde sliblaag en in het watervoerende zandpakket direct onder de sliblaag. Er moeten duidelijke afspraken worden gemaakt over de te monitoren stoffen (organische stoffen en zware metalen) en de monitoringfrequentie⁵].

De Commissie is van mening dat met het opstellen van dit MER reeds grotendeels tegemoet is gekomen aan de evaluatieverplichting ex artikel 7.39 uit de Wet milieubeheer. De evaluatie wordt gecompleteerd door het uitvoeren van het bovengenoemde monitoringonderzoek en het op gezette tijden openbaar maken van de resultaten daarvan.

- De Commissie adviseert in de vergunning expliciet op de wijze van monitoring in te gaan en afspraken te maken over de ligging en het aantal peilbuizen, plaatsing van de filters, monitoringfrequentie, te monitoren stoffen en de openbare verslaglegging van de monitoringresultaten.

---

5 Gezien de uitkomsten uit het MER kan deze frequentie laag zijn, dat wil zeggen zeker niet vaker dan eens per vijf jaar.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport
Baggerspecieberging Hansweert

(bijlagen 1 t/m 3)

groen
B

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 8 januari 1998 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Directie Ruimte, Milieu en Water

Provincie Zeeland

Het Groene Woud 1 Middelburg, Postadres: postbus 165 4330 AD Middelburg
telefoon (0118) 63 17 00 fax (0118) 63 47 56

bericht op brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: 465
afdeling: Milieuhygiëne
bijlage(n): 5
behandeld door: Provoost
oorkiesnummer: (0118) 631769
onderwerp: bekendmaking MER
baggerspecie Hansweert

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345,
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	13 JAN. 1998
nummer:	39-98
dossier:	415-60
kopie naar:	(sf) Sc/pres/bib/Hl et

verzonden: 12 JAN. 1997

Middelburg, 08/01/98

Geachte commissie,

Op 14 januari aanstaande wordt bekendgemaakt het door Rijkswaterstaat, directie Zeeland, ingediende milieu-effectrapport voor de baggerspecieberging te Hansweert (gem. Reimerswaal).

Op 9 februari aanstaande wordt een openbare zitting gehouden.

U kunt uw toetsingsadvies uitbrengen tot uiterlijk 5 weken na het einde van de in de kennisgeving genoemde inspraaktermijn (dus tot en met 18 maart 1998).

Wij zullen de reacties die tijdens de inspraaktermijn zijn ingebracht tijdig toezenden.

De kennisgeving is (in vijfvoud) bijgevoegd.

Hoogachtend,

GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND,
namens deze,
hoofd van de afdeling milieuhygiëne,

mr. C.J. Meijler

15

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 8 d.d. 14 januari 1998

Directie Ruimte,
Milieu en Water

Bekendmaking

MER Baggerspecieberging Hansweert

Gedeputeerde Staten van Zeeland hebben op 20 oktober 1997 een aanvraag om een vergunning Wet milieubeheer en een daarbij behorend milieu-effectrapport (MER) ontvangen van Rijkswaterstaat, directie Zeeland, voor de instandhouding van een baggerspecieberging in de voormalige buitenvoorhaven van Hansweert (gemeente Reimerswaal), kad. bekend gemeente Reimerswaal, sectie S, nummer 48 (groot ca 12 ha).

De aanvraag met bijlagen, het MER, de richtlijnen met bijlagen en overige stukken liggen van 15 januari tot en met 11 februari 1998 ter inzage bij de Directie ruimte, milieu en water, Het Groene Woud 1, Middelburg, werkdagen van 8.17 uur en desgewenst buiten kantooruren en in gemeentehuis Reimerswaal, Oudeplein 1, Kruiningen, werkdagen van 9.12 en 13.16 uur en (na telefonische afspraak 0113-395315) op donderdagavond van 17.30-20.30 uur. Daarna, tot het einde van de beroepstermijn, liggen de stukken op werkdagen ter inzage op genoemde plaatsen en tijden, met uitzondering van de avonden.

Opmerkingen over het MER kunnen van 15 januari tot en met 11 februari 1998 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Zeeland, Directie ruimte, milieu en water, postbus 165, 4330 AD Middelburg.

Hierbij kan worden verzocht om persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Opmerkingen over het MER kunnen mondeling worden ingebracht tijdens een openbare zitting die gehouden zal worden op maandag 9 februari 1998, aanvang 19.30 uur in het gemeentehuis Reimerswaal, Oudeplein 1, Kruiningen.

De tijdens bovengenoemde inspraaktermijn in te brengen opmerkingen dienen betrekking te hebben op het niet voldoen van het MER aan de wettelijke regels, mede gelet op de eerder gegeven richtlijnen, dan wel op onjuistheden die het rapport bevat.

Voor het inzien buiten kantooruren, mondelinge toelichting en kopieën van ter inzage gelegde stukken kunt u zich wenden tot dhr. Provoost (0118-631769).

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat, directie Zeeland

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Zeeland

Besluit: vergunning ingevolge de Wet milieubeheer

Categorie Besluit m.e.r. 1994: 18.3

Activiteit: de oprichting van een bergingsdepot voor 180.000 m³ verontreinigde specie (klasse 3 en 4) uit Oosterscheldehavens en 810.000 m³ "schone" specie uit de reconstructie van het Kanaal door Zuid-Beveland

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 15 april 1992

richtlijnenadvies uitgebracht: 22 mei 1992

richtlijnen vastgesteld: 14 juli 1992

kennisgeving MER: 15 januari 1998

toetsingsadvies uitgebracht: 10 maart 1998

Bijzonderheden: Op 10 januari 1989 hebben Gedeputeerde Staten van Zeeland een Afvalstofwetvergunning verleend voor de aanleg van een baggerspeciebergingsdepot in de voormalige buitenhaven van Hansweert. Tegen deze vergunningverlening is beroep aangetekend. Op 14 juni 1991 is de vergunning door de Raad van State vernietigd, omdat er geen m.e.r.-procedure was doorlopen. Door Gedeputeerde Staten is op 10 september 1991 bestuursdwang toegepast. Na ingediend bezwaar/beroep en een verzoek tot schorsing werd deze bestuursdwang op 3 oktober 1991 door de Raad van State opgeheven, omdat een consequente handhaving van milieubepalingen in dit geval niet zou opwegen tegen de belangen van veiligheid en voortgang in de afwerking van het depot. Vervolgens is de berging voltooid onder de condities van de vernietigde Afvalstoffenwetvergunning. Om het bergingsdepot alsnog in vergunningverband te brengen is een m.e.r.-procedure gestart. In haar advies voor richtlijnen gaf de Commissie aan dat de toegevoegde waarde van m.e.r. in deze situatie vooral moet worden gezocht in de ontwikkeling van varianten die betrekking hebben op een doelmatig gebruik van het depot en op de afwerking, de nazorg. Als variant stelde zij voor om de schone specie die in het depot is opgeslagen nuttig te gebruiken elders en de daarbij vrijkomende bergingscapaciteit te benutten voor probleemspecie die in de provincie vrijkomt en waarvoor op dat moment oplossingen werden gezocht. Daarnaast gaf zij aan dat het van belang was dat om gelijk al monitoring te starten naar veranderingen in de milieukwaliteit als gevolg van de aanwezigheid van het depot. Ook adviseerde de Commissie om de m.e.r. ook te doorlopen voor de vergunningverlening inzake de Wvo. In de richtlijnen is de variant om de schone specie te verwijderen en elders nuttig toe te passen niet overgenomen. Ook is besloten om de m.e.r.-procedure niet te doorlopen voor een eventuele wijziging van de Wvo-vergunning.

In het toetsingsadvies gaf de Commissie aan dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming over de vergunning. Zij was van mening dat met dit MER ook grotendeels invulling is gegeven aan de evaluatieverplichting uit de Wm. De Commissie adviseerde bij de vergunningverlening goede afspraken te maken over het systeem van monitoring en daarnaast te bezien in hoeverre door gerichte afwerking en beheer het depot een rol zou kunnen spelen bij de natuurcompensatie in het kader van de verruiming van de vaargeul in de Westerschelde.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. H. Cohen (voorzitter tijdens het vooroverleg)

ir. J.H.A. Driessen

drs. J.P.J. Nijssen

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter in de toetsingsfase)

In haar advisering over de richtlijnen voor de inhoud van het MER is de Commissie voor de juridische aspecten bijgestaan door mr. D. Samkalden.

Secretaris van de werkgroep: ir. M.P.T.M. de Cleen (tijdens het vooroverleg) en drs. M. van Eck (in de toetsingsfase).